

LAUSUNTO

Julkinen

30.4.2026

S-ryhmä

S-ryhmän lausunto

Ympäristöministeriön lausuntopyynnöt EPBD direktiivien sääntely

Lausuntopyyntö	Luonnos hallituksen esitykseksi laiksi rakennusten energiatehokkuudesta
Diainumero	VN/18993/2024
Lausunnon antaja	S-ryhmä
Päivämäärä	30.4.2026

SISÄLLYS

1.	Saate / yhteinen päälausunto	3
1.1.	Johdanto	3
1.2.	Yhteenveto	3
1.3.	S-ryhmän yleiset pääviestit	4
1.4.	Lopuksi	4
2.	Lausuntokohtaiset huomiot – Rakennusten energiatehokkuus ja aurinkoenergia	5
2.1.	Yleiskanta	5
2.2.	Keskeiset huomiot	5
2.3.	Pykälä- / kohtakohtaiset kommentit	5

1. Saate / yhteinen päälausunto

S-ryhmä esittää jäljempänä näkemyksensä rakennusten energiatehokkuusdirektiivin (EPBD) kansallisesta toimeenpanosta siltä osin kuin lausuntopyyntö koskee rakennusten energiatehokkuutta koskevaa lainsäädäntöä. Lausunnossa keskitytään rakennusten energiatehokkuuden vähimmäisvaatimukseen, rakennustyyppiryhmittelyyn, E-luvun ja energiamuotokertoimien ohjausvaikutukseen sekä aurinkoenergian käyttöönottoa koskeviin velvoitteisiin. S-ryhmä pitää energiatehokkuuden parantamisen, rakennuskannan päästöjen vähentämisen ja uusiutuvan energian lisäämisen tavoitteita kannatettavina, mutta korostaa, että kansallisen toimeenpanon tulee olla selkeää, teknologianeutraalia, kustannustehokasta ja kohdekohtaisesti toteuttamiskelpoista.

1.1. Johdanto

S-ryhmä kiittää mahdollisuudesta lausua luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi rakennusten energiatehokkuudesta. S-ryhmä pitää sääntelyn tavoitteita rakennuskannan energiatehokkuuden parantamiseksi, päästöjen vähentämiseksi sekä uusiutuvan energian käytön lisäämiseksi kannatettavina. Kansallisessa toimeenpanossa on kuitenkin olennaista varmistaa, että vaatimukset ovat selkeitä, ennakoitavia, teknologianeutraaleja ja käytännössä toteuttamiskelpoisia eri rakennustyypeissä. Velvoitteiden toimeenpano ei saa johtaa tarpeettomaan hallinnolliseen taakkaan tai epätarkoituksenmukaisiin investointeihin, vaan sääntelyn tulee tukea vaikuttavia ja kustannustehokkaita energiatehokkuusratkaisuja.

1.2. Yhteenveto

Rakennusten energiatehokkuuden parantamista ja aurinkoenergian hyödyntämisen lisäämistä voidaan pitää kannatettavina tavoitteina. Kansallisen toimeenpanon tulee kuitenkin olla selkeää, kustannustehokasta, teknologianeutraalia ja kohdekohtaisesti toteuttamiskelpoista.

Rakennusten energiatehokkuutta koskevassa sääntelyssä keskeistä on, että rakennustyyppiryhmittely on yksiselitteinen ja huomioi kaupan alan kohteiden sekä erityisesti alle 2 000 m² päivittäistavarakaupan yksiköiden erityispiirteet. E-lukulaskennan ja energiamuotokertoimien ohjausvaikutuksen tulee tukea aidosti kustannustehokkaita ja vähäpäästöisiä ratkaisuja eikä heikentää sähköä hyödyntävien energiatehokkaiden ratkaisujen, kuten lämpöpumppujen, asemaa.

Aurinkoenergian käyttöönottoa koskevissa velvoitteissa tulee voida huomioida rakennuksen tekniset ominaisuudet, ympäristöolosuhteet, rakennuksen jäljellä oleva käyttöikä, pysyvä varjostus, tulevat korjaukset sekä investointien tarkoituksenmukainen ajoitus. Aurinkoenergian toteutusta ei tule ohjata yhden teknisen ratkaisun varaan, vaan sääntelyn tulee mahdollistaa kohdekohtainen ja teknologianeutraali arviointi.

1.3. S-ryhmän yleiset pääviestit

Sääntelyehdotuksissa on oikeasuuntaisena lähtökohtana pyrkimys direktiivin vähimmäisvaatimusten toimeenpanoon, kohtuuttomien velvoitteiden välttämiseen sekä teknisen, taloudellisen ja toiminnallisen toteutettavuuden huomioon ottamiseen. Kansallisessa toimeenpanossa tulee hyödyntää direktiivin sallima liikkumavara siten, että velvoitteet voidaan kohdistaa tarkoituksenmukaisesti eikä toimeenpano johda kohtuuttomiin kustannuksiin, hukkinvestointeihin tai hallinnollisesti raskaisiin menettelyihin.

Rakennusten energiatehokkuuden vähimmäisvaatimusten soveltamisalan tulee olla yksiselitteinen. Rakennustyyppiryhmittelyä tulee täsmentää erityisesti liikerakennusten ja päivit-
täistavarakaupan yksiköiden osalta, jotta velvoitteiden soveltaminen on ennakoitavaa ja rakennustyyppien erityispiirteet voidaan ottaa asianmukaisesti huomioon. Alle 2 000 m² päivit-
täistavarakaupan yksiköiden erityispiirre tulee säilyttää rakennustyyppiluokituksessa.

E-lukulaskennan ohjausvaikutusta tulee arvioida myös investointien ajoituksen ja rakennusten elinkaaren näkökulmasta. Laskennallinen ohjaus ei saa johtaa tilanteeseen, jossa rakennuksen omistajaa ohjataan toteuttamaan ennenaikaisia tai kokonaisuuden kannalta epätarkoituksenmukaisia investointeja vain vaatimusten täyttämiseksi. Sääntelyn tulee mahdollistaa se, että energiatehokkuustoimet voidaan ajoittaa rakennuksen teknisen elinkaaren, korjausohjelman ja muiden energiainvestointien yhteyteen siten, että saavutetaan mahdollisimman suuri vaikuttavuus suhteessa kustannuksiin.

Aurinkoenergian käyttöönottoa koskevien velvoitteiden tulee perustua aidosti kohdekohtaiseen tekniseen, taloudelliseen ja toiminnalliseen arviointiin. Arvioinnissa tulee voida huomioida muun muassa rakennuksen rakenteelliset ominaisuudet, vesikateratkaisut, kattorakenteiden kantavuus, ympäristöolosuhteet, pysyvä varjostus, rakennuksen jäljellä oleva käyttöikä, tulevat korjaukset sekä investoinnin tarkoituksenmukainen ajoitus esimerkiksi vesikat-
tosaneerauksen yhteydessä. Aurinkoenergian toteutustapojen tulee olla teknologianeutraaleja. Sääntelyn ei tule ohjata aurinkoenergiaa yksinomaan kattoratkaisuihin, vaan eri sijoitus- ja toteutustavat tulee voida ottaa huomioon, jos ne täyttävät sääntelyn tavoitteet tarkoituksenmukaisella tavalla.

1.4. Lopuksi

S-ryhmä pitää rakennusten energiatehokkuuden parantamista, päästöjen vähentämistä ja aurinkoenergian hyödyntämisen lisäämistä kannatettavina tavoitteina. Kansallisen toimeenpanon tulee kuitenkin olla selkeää, teknologianeutraalia, kustannustehokasta ja kohdekohtaisesti toteuttamiskelpoista. Sääntelyn tulee ohjata tarkoituksenmukaisiin investointeihin, välttää tarpeetonta hallinnollista taakkaa ja mahdollistaa eri rakennustyyppien sekä käytännön toteutusolosuhteiden huomioon ottaminen. S-ryhmä on valmis osallistumaan jatkovalmisteluun ja tarkentaviin keskusteluihin sääntelyn käytännön toimeenpanosta.

2. Lausuntokohtaiset huomiot – Rakennusten energiatehokkuus ja aurinkoenergia

2.1. Yleiskanta

Rakennusten energiatehokkuuden parantamista koskevia tavoitteita voidaan pitää perusteltuina. Velvoitteiden tulee kuitenkin olla kustannustehokkaita, käytännössä toteutettavia ja riittävästi vaiheistettuja. Sääntelyn tulee mahdollistaa aidosti kohdekohtainen arviointi, koska energiatehokkuus- ja aurinkoenergiaratkaisujen tekninen, taloudellinen ja toiminnallinen tarkoituksenmukaisuus vaihtelee merkittävästi rakennuksen ominaisuuksien, ympäristöolosuhteiden ja käytettävissä olevan teknologian mukaan. Aurinkoenergian osalta investoinnin kannattavuus, rakennuksen käyttöikä, tulevat korjaukset sekä tarkoituksenmukainen ajoitus tulee voida ottaa huomioon.

2.2. Keskeiset huomiot

Energiatehokkuuden vähimmäisvaatimusten rakennustyyppiryhmittelyä tulee täsmentää, jotta sääntelyn soveltamisala on kaupan alan kohteissa yksiselitteinen. Alle 2 000 m² päivittäistavarakaupan yksiköiden erityispiirre tulee säilyttää rakennustyyppiluokituksessa, koska E-lukulaskenta ei huomioi näissä kohteissa parhaalla mahdollisella tavalla kylmäjärjestelmää ja siitä rakennuksen lämmitykseen hyödynnettävää lauhde-energiaa. Lisäksi E-luvun ja energiamuotokertoimien ohjausvaikutuksen tulee tukea kustannustehokkaita ja vähäpäästöisiä ratkaisuja, kuten lämpöpumppuja.

Aurinkoenergialaitteistojen hyödyntämisen tekninen, taloudellinen ja toiminnallinen tarkoituksenmukaisuus vaihtelee merkittävästi kohteittain. Toteutettavuuteen vaikuttavat muun muassa rakennuksen rakenteelliset ominaisuudet, ympäristöolosuhteet, pysyvä varjostus, rakennuksen jäljellä oleva käyttöikä, tulevat korjaukset kuten vesikattosaneeraus sekä käytettävissä oleva teknologia. Tämän vuoksi aurinkoenergian hyödyntämistä ei tule ohjata yhden toteutustavan varaan, vaan arvioinnin tulee olla aidosti kohdekohtainen ja teknologia-neutraali, ja investoinnin kannattavuus sekä tarkoituksenmukainen ajoitus tulee voida ottaa huomioon velvoitteen soveltamisessa.

2.3. Pykälä- / kohtakohtaiset kommentit

Kohta / pykälä	S-ryhmän kanta	Perustelu	Muutosesitys	Prioriteetti
Rakentamislain 38 §:n rakennustyyppiluokittelu – alle 2 000 m ² päivittäistavarakaupan yksiköt	Tarkennettava	Alle 2 000 m ² päivittäistavarakaupan yksiköiden erityispiirre tulee säilyttää rakennustyyppiluokituksessa. E-lukulaskenta ei huomioi näissä kohteissa parhaalla mahdollisella tavalla	Lakiin tulee lisätä rajaus, jonka mukaan alle 2 000 m ² päivittäistavarakaupan yksiköt rajataan pois luokasta 4 ja käsitellään luokan 9 rakennuksina samoin kuin samanaikaisesti	Kriittinen

		<p>kylmäjärjestelmää ja siitä hyödynnettävää lauhde-energiaa, mikä voi johtaa rakennustyyppin epätarkoituksenmukaiseen kohteeluun.</p>	<p>lausunnolla olevassa asetuskokouksessa.</p>	
<p>Energiatehokkuuden vähimmäisvaatimusten rakennustyyppiryhmittely</p>	<p>Tarkennettava</p>	<p>Rakennustyyppi-luokkien lyhyt määrittely voi aiheuttaa epäselvyyttä siitä, mihin rakennuksiin vaatimuksia sovelletaan.</p>	<p>Rakennustyyppiryhmittelyä tulee täsmentää erityisesti liikerakennusten ja pienten päivitistavarakaupan yksiköiden osalta.</p>	<p>Tärkeä</p>
<p>E-luku ja sähkön energiamuotokerroin</p>	<p>Tarkennettava</p>	<p>Nykyinen sähkön energiamuotokerroin 0,9 ohjaa E-lukulaskentaa kaukolämpöä suosivaan suuntaan ja heikentää sähköä hyödyntävien energiatehokkaiden ratkaisujen, kuten lämpöpumppujen, asemaa.</p> <p>E-lukulaskennan ohjausvaikutuksen tulee olla teknologianeutraali ja ennakoitava. Energiamuotokertoimien määrittelyssä tulee varmistaa, ettei laskennallinen ohjaus aseta eri energiamuotoja tai energiatehokkuusteknologioita perusteettomasti eriarvoiseen asemaan suhteessa niiden todellisiin päästövähennysmahdollisuuksiin. Sääntelyn tulee tukea pitkäjänteisiä ja kustannustehokkaita investointeja ilman, että ohjaus perustuu vanhentuneisiin oletuksiin</p>	<p>Perusteluja tulee täsmentää siten, että E-lukulaskennan ja energiamuotokertoimien ohjausvaikutus on teknologianeutraali ja ennakoitava. Kertoimien määrittelyssä tulee varmistaa, ettei laskennallinen ohjaus aseta eri energiamuotoja tai energiatehokkuusteknologioita perusteettomasti eriarvoiseen asemaan. Mahdolliset muutokset tulee tehdä vaikutusarvioihin perustuen ja riittävä siirtymäaika huomioiden.</p>	<p>Tärkeä</p>

		energiajärjestelmän kehityksestä. Mahdolliset kertomuksia koskevat muutokset tulee toteuttaa ennakoitavasti, vaikutukset arvioiden ja riittävä siirtymäaika huomioiden.		
Aurinkoenergiälaitteistojen kohdekohtainen toteutettavuus, investoinnin ajoitus ja teknologianeutraali arviointi	Tarkennettava	Aurinkoenergiälaitteistojen hyödyntämisen tekninen, taloudellinen ja toiminnallinen tarkoituksenmukaisuus vaihtelee merkittävästi kohteittain. Toteutettavuuteen vaikuttavat muun muassa rakennuksen rakenteelliset ominaisuudet, ympäristöolosuhteet, pysyvä varjostus, rakennuksen jäljellä oleva käyttöikä, tulevat korjaukset kuten vesikattosaneeraus sekä käytettävissä oleva teknologia. Tämän vuoksi aurinkoenergian hyödyntämistä ei tule ohjata yhden toteutustavan varaan, vaan arvioinnin tulee olla aidosti kohdekohtainen ja teknologianeutraali. Investoinnin kannattavuus, odotettavissa olevat hyödyt ja investoinnin tarkoituksenmukainen ajoitus tulee voida ottaa huomioon osana poikkeusperusteiden arviointia.	Perusteluja tulee täsmentää siten, että aurinkoenergiälaitteistojen hyödyntämisen edellytykset arvioidaan kohdekohtaisesti teknisten, taloudellisten, toiminnallisten ja ympäristöön liittyvien tekijöiden perusteella. Perusteissa tulee lisäksi todeta selkeästi, että investoinnin kannattavuus, rakennuksen käyttöikä, pysyvä varjostus, tulevat korjaukset ja investoinnin ajoitus voidaan ottaa huomioon arvioitaessa velvoitteen soveltamista eikä sääntely ohjaa yksittäistä toteutustapaa ensisijaiseksi.	Tärkeä